

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Kotnikova 5

1000 Ljubljana

gp.mg@gov.si

Zadeva : Pisno stališče – Prenos Direktive (EU) 2019//() in Direktive (EU) 2019/790 s področja avtorskega prava v slovenski pravni red

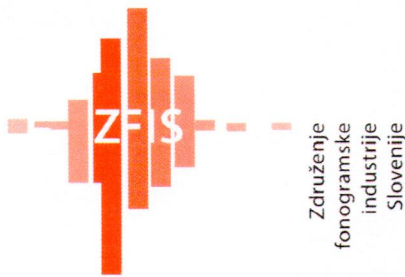
ČLEN 17

Na začetku naj omenimo, da bi države, vključno s Slovenijo, pri prenosu Direktive o enotnem digitalnem trgu v nacionalno zakonodajo morale upoštevati to, v kakšnem duhu so Direktivo sprejeli sozakonodajalci EU. Eden izmed glavnih ciljev Direktive je ta, da je treba rešiti vprašanja glede t.i. »vrednostne vrzeli«, zato da se zagotovi, da bodo imetniki pravic, kot so umetniki, producenti in avtorji, svojim oboževalcem lahko še naprej zagotavljali odlične vsebine, ne da bi jih pri tem moralo skrbeti, ali bo njihov trud ustrezno ovrednoten.

Ob pravilnem prenosu člena 17 Direktive v nacionalno zakonodajo se bo avtorsko pravo pravilno in dosledno uporabljalo na celotnem notranjem trgu. Na ta način bi vse storitve zagotavljanja digitalnih vsebin, vključno s platformami, ki zagotavljajo vsebine, ki jih naložijo uporabniki in tako zagotavljajo glasbo javnosti, v ta namen pridobile ustrezna dovoljenja oz. če jim to ne bi uspelo, uporabile »vse v njihovi moči«, da v skladu z visokimi panožnimi standardi preprečijo, da bi se na njihovih platformah predvajala vsebina brez dovoljenja.

Kar je pomembno, je to, da Direktiva platformam ne narekuje, na kakšen način morajo preprečiti razpoložljivost nedovoljenih vsebin. Namesto tega določa številne kumulativne pogoje in prepušča platformam, da se vsaka sama odloči, kako bo te pogoje izpolnila. Dandanes se pri skoraj vsaki digitalni transakciji uporabljajo tehnološka orodja, pa naj gre za nakup letalske vozovnice ali za izračun plačila umetnika. Obstoječe tehnologije prepoznave vsebin bi sicer lahko bile del rešitve, vendar jih morajo platforme z vsebinami, ki jih naložijo uporabniki, uporabiti na učinkovit način, da dosežejo rezultate, predvidene z zakonom.

S pomočjo Direktive uzakonjena rešitev prinaša več zakonske gotovosti tudi za uporabnike. Direktiva izrecno določa, da dovoljenja, na podlagi katerih se razpoložljiva dela zagotovijo platformam, zajemajo tudi uporabnike, ki takšna dela naložijo, vendar v enakem obsegu in pod pogoji, ki jih navaja licenca platforme. Poleg tega morajo ponudniki storitev vzpostaviti sistem pritožb in povrnitve škode uporabnikom, zato da se prepreči neutemeljene blokade vsebin.

Skratka, ob pravilnem izvajanju Direktiva zagotovi enakovredne in poštene pogoje za vse digitalne storitve, tako da lahko njihovi uporabniki še naprej uživajo v tem, kar imajo radi, tj. da se ukvarjajo in dostopajo do glasbe kjerkoli in kadarkoli in, kar je še pomembneje, da ustvarjalci in producenti dobijo pošteno plačilo za svoje delo ter vložen čas in denar.

Ne moremo dovolj poudariti, da je z vidika imetnikov pravic glavni element Direktive tako imenovana premostitev »vrednostne vrzeli«, kar pomeni odpravo izkrivljanja trga, ki ga povzroča neskladna in nejasna uporaba pravil odgovornosti s področja avtorskih pravic za platforme, ki zagotavljajo vsebine, ki jih naložijo uporabniki. To je bil jasen namen Evropske komisije že od samega začetka. S tega vidika Direktiva dosega svoj namen: potrjuje, da se morajo platforme, ki se aktivno ukvarjajo s spletno distribucijo del in drugih predmetov varstva, po svojih najboljših močeh potruditi, da za takšno vsebino pridobijo dovoljenje oz. če takšnega dovoljenja ne pridobijo, da po svojih najboljših močeh preprečijo razpoložljivost nedovoljene vsebine na spletnem mestu. Gre za uravnotežen kompromis, ki zagotavlja enako pogoje za vse, ki delujejo na trgu digitalnih vsebin.

Določbe Direktive je treba izvajati dosledno in pravilno na način, ki omogoča doseganje namena in ciljev, predvidenih z Direktivo.

V nadaljevanju bi želeli podati nekaj podrobnejših komentarjev glede prenosa člena 17.

1) Opredelitev ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu

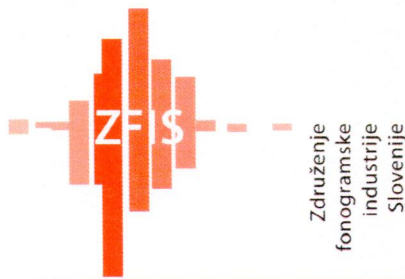
Člen 2(6) določa, katere storitve štejejo kot "ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu", ki so zajeti v členu 17 in katere ne štejejo kot takšne (npr. platforme za shranjevanje vsebin tretjih strani – cyberlockers, spletne tržnice).

Radi bi pojasnili, da se tega seznama ne sme razumeti, kot da navaja izjeme, ki ne spadajo v okvir opredelitve, ampak gre za navajanje primerov storitev, ki jih opredelitev ne zajema, zato ker ne izpolnjujejo določenih meril (npr. ne »zagotavljajo javnega dostopa« do del ali ne »organizirajo in spodbujajo« del.

Na tej podlagi trdimo, da seznama s takšnimi primeri ni treba vključiti v nobeno nacionalno zakonodajo za prenos Direktive, v vsakem primeru pa v takšni nacionalni zakonodaji ni treba razširiti neizčrpnega seznama.

Poleg tega se v primeru vključitve seznama s primeri priporoča, da se pojasni, da so »oblačne storitve«, ki niso zajete v opredelitvi ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu, samo tiste, ki zagotavljajo samo storitve osebne hrambe in ne tiste storitve, ki zagotavljajo ali omogočajo javni dostop do vsebin, ki jih naložijo uporabniki.

Direktiva ne vpliva ali spreminja člena 14 Direktive o elektronskem poslovanju, ki zajema določilo o izvzetju odgovornosti (safe harbour). Ta bo še naprej v nespremenjeni obliki veljal za storitve, ki so zgolj tehnične, samodejne in pasivne narave. Ta Direktiva zgolj potrjuje, da aktivne storitve, kot so ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu, ne morejo koristiti ugodnosti na podlagi določil o izvzetju

odgovornosti. Iz tega izhaja, da se bo odgovornost storitev, ki ne spadajo v opredelitev ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu, še naprej ocenjevala na podlagi obstoječega prava avtorskih pravic (tj. člena 3 Direktive o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi iz leta 2001; Direktiva 2001/19/ES) in določb o izvzetju odgovornosti, in pri prenosu v nacionalno zakonodajo je treba to upoštevati.

Pri opredelitvi ponudnikov storitev deljenja na spletu bi želeli podati nekaj predlogov:

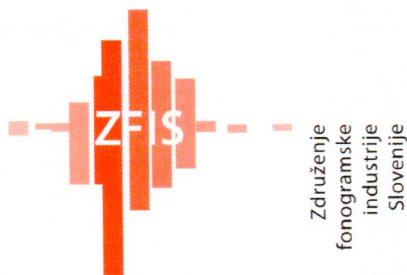
- Pojma »**večja količina**« vsebine ni treba opredeliti. Uvodna določba št. 63 Direktive DSM določa, da je to treba oceniti za vsak primer posebej, pri tem pa je treba upoštevati kombinacijo dejavnikov, kot je občinstvo storitve in število datotek avtorsko varovanih vsebin. Menimo, da bi bilo treba upoštevati tudi ekonomsko vrednost ali pomen naložene vsebine, saj lahko ima tudi majhna količina vsebine na platformi velik ekonomski vpliv. Zato je treba pri oceni, kaj je »večja količina«, upoštevati tako **kvantitativni kot kvalitativni** vidik.
- Uvodna določba št. 62 pojasnjuje, da so tovrstne storitve namenjene **neposrednemu ali posrednemu ustvarjanju dobička**, kar je po našem prepričanju uporabno merilo, ki bi ga bilo treba upoštevati pri zakonodaji za prenos Direktive v nacionalno pravo.
- Zakonodaja za prenos Direktive v nacionalno pravo bi morala odražati uporabno navedbo v uvodni določbi št. 62 z dodatno poudarjenim elementom, da »mehanizem za oprostitev odgovornosti iz te direktive zaradi visoke ravni varstva avtorske pravice **ne bi smel veljati za ponudnike storitev, katerih glavni namen je sodelovati pri piratstvu avtorske pravice ali ga omogočati**«. Pri tem je treba omeniti da pa bi Direktiva, v kolikor bi tovrstna storitev sicer spadala v okvir opredelitve ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu, veljala za namen določanja njihove odgovornosti.

2) Pojasnilo glede odgovornosti ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu v zvezi z avtorskimi pravicami

Direktiva **pojasnjuje**, da ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu izvajajo dejanje priobčitve javnosti ali dajanje na voljo javnosti, ko tej omogočajo, da dostopa do avtorsko varovanih del, in da morajo za to pridobiti dovoljenja. Načeloma se Direktiva lahko izvaja brez spreminjanja določb, ki urejajo pravice. Člen 17 ne spreminja obsega pravic, niti ne vzpostavlja nobenih novih pravic. To, kar so skušali doseči s členom 17, je bilo, da bi ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu prenehali z napačno razlago obstoječe zakonodaje. Čeprav gre z nekaterih vidikov bolj za obrazložitev obstoječe zakonodaje kot za novo zakonodajo, bi bilo kljub temu dobro člena 17(1) in 17(3) prenesti v nacionalno zakonodajo, da se zagotovi jasnost in prepreči dvom glede razlage primarne odgovornosti ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu, zaradi tega ker zagotavljajo vsebine, ki jih nalagajo njihovi uporabniki. To se lahko stori tako, da se besedilo teh določb prenese dobesedno ali skoraj dobesedno.

a) Pogodbena svoboda

Pomembno je opozoriti, da obrazložitev obveznosti ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu ne pomeni, da so jim imetniki pravic dolžni dati dovoljenje. Svoboda imetnikov pravic pri odločanju ali in

pod kakšnimi pogoji bodo ponudnikom storitev deljenja vsebin na spletu podali dovoljenje za objavo njihovih del, ostaja nespremenjena, kar je jasno razvidno tudi iz uvodne določbe št. 61, ki navaja: »Ker pa te določbe ne bi smele vplivati na pogodbeno svobodo, imetnikov pravic ne bi smeli biti obvezati, da dajo dovoljenje ali sklepajo licenčne sporazume.«

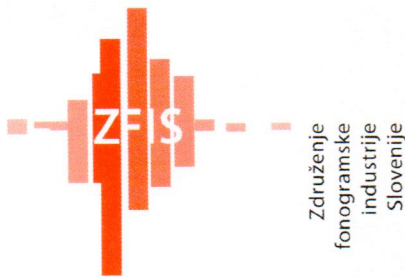
Po našem mnenju ni potrebe po natančni določitvi načina za pridobivanje dovoljenj, zlasti ker gre za tako veliko število različnih sektorjev z različnimi poslovnimi modeli. Kakršne koli omejitve glede uveljavljanja pravic je treba utemeljiti s tržnimi pogoji, prav tako pa morajo biti takšne omejitve v skladu z obstoječim evropskim in mednarodnim avtorskim pravom, vključno s tristopenjskim preizkusom (veljajo samo v posebnih primerih, ne smejo biti v nasprotju z običajnim koriščenjem del ali nerazumno posegati v interese imetnikov pravic). V tem kontekstu je treba pri prenosu člena 17 v nacionalno zakonodajo morebitni vpliv kakršnega koli predlaganega zakonskega modela podeljevanja dovoljenj preučiti za vsak sektor in kategorijo imetnikov pravic posebej. Tako, na primer, kolektivno upravljanje za primarno koriščenje pravic ni običajno na področju filma, snemanja glasbe in video iger. Ker nekateri imetniki pravic morda ne želijo dati dovoljenja, da bi bila njihova dela na voljo prek tovrstnih platform, ki zagotavljajo s strani uporabnikov naložene vsebine, bi bila njihova pravica do prepovedi dajanja na razpolago tovrstne vsebine znatno oslABLJENA. Ta model bo tudi posegal v običajne prakse (neposrednega) podeljevanja dovoljenj drugih imetnikov pravic. Evropsko avtorsko pravo, vključno s členom 17, poudarja pomen »preventivne narave« pravic imetnikov pravic, kar med drugim pomeni, da morajo imeti imetniki pravic možnost, da se sami odločajo, kdaj bodo dali dovoljenje in kdaj ne. Zato pri prenosu člena 17 Direktive DSM predlagamo pristop upoštevanja načela pogodbene svobode. Razširjeno kolektivno upravljanje pravic na tem področju ne pride v poštev iz vsaj dveh ključnih razlogov.

Prvi je ta, da **imetniki pravic sami že na veliko dajejo dovoljenja za uporabo zvočnih posnetkov in avdiovizualnih del**. Producenti zvočnih posnetkov in avdiovizualnih del so po vsem svetu pridobili dovoljenja za stotine digitalnih storitev in na desetine milijonov posnetkov in avdiovizualnih izdelkov. Nobeno nedelovanje trga ali zatrevane težave pri posamičnem podeljevanju dovoljenj, predvideno v členu 17 Direktive DSM, ne upravičuje uvedbe širšega ali obveznega kolektivnega licenciranja v povezavi s ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu. Pri prenosu člena 17 v nacionalno zakonodajo je torej treba upoštevati tudi te mednarodne prakse in mednarodni značaj tovrstnih storitev in dovoljenj.

Drugi razlog je ta, da **ni nobene pravne podlage, ki bi upravičevala uvedbo širšega ali obveznega kolektivnega upravljanja pravic na tem področju**. Člen 17 ne vsebuje nobene določbe, ki bi narekovala kolektivno upravljanje pravic. Poleg tega pogoji za razširjeno kolektivno upravljanje pravic iz člena 12 Direktive (zlasti drugega odstavka) niso izpolnjeni niti za avdio posnetke niti za avdiovizualna dela, saj zgoraj opisani sistem licenciranja na individualni podlagi deluje dobro. To velja tudi za evropski pravni red in mednarodno pravo.

b) V izogib odgovornosti je treba izpolnjevati kumulativne pogoje

V nacionalni zakonodaji mora biti jasno, da so pogoji, navedeni v členu 17(4)(a-c), kumulativne narave. To, da ponudnik storitev deljenja vsebin spletu ne uspe pridobiti dovoljenja, ni zadosten razlog za to,

da mu potem ni treba odgovarjati za nedovoljeno uporabo zaščitene del v okviru njegove storitve. Zato da ne odgovarja, mora izpolnjevati tudi zahteve v pododstavkih b) in c).

c) Ni potrebe po opredelitvi pojma »po najboljših močeh«

Glede pomena besedne zveze »po najboljših močeh« bi želeli podati nekaj uvodnih pripomb, ki so v nadaljevanju podrobneje razdelane v pripombah glede obveznosti, določenih v členu 17(4) a) do c).

Pomen besedne zveze »po najboljših močeh« je poznan na področju gospodarskega/pogodbenega prava in prakse. Čeprav klavzula, ki določa, da se mora nekdo potruditi po najboljših močeh, ne vzpostavlja absolutne obveznosti uresničitve rezultata, pa vzpostavlja najstrožjo obveznost sprejetja takšnih ukrepov, ki bodo zagotovili želeni rezultat. Potruditi se po najboljših močeh pomeni, sprejeti vse razpoložljive ukrepe. Tako je »potruditi se po najboljših močeh« nedvomno višji standard kot »razumno si prizadevati«. Gre za dva splošno znana a različna preizkusa in če bi se Direktiva omejevala zgolj na »razumna prizadevanja« bi tudi vsebovala takšno ubeseditev. V Angliji in Walesu je Višje sodišče razliko opisalo takole:

»Pri razumnem prizadevanju mora stranka za dosego cilja storiti le en razumen korak, medtem ko mora takrat, ko se trudi po najboljših močeh, za dosego cilja storiti vse razumne korake, ki so ji na voljo«.

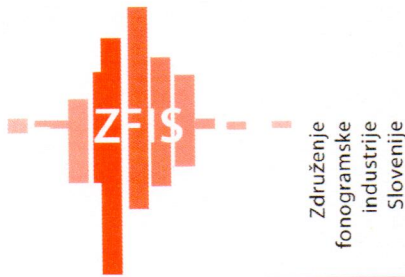
V drugem primeru je sodišče obveznost stranke, da se potruži po najboljših močeh, opisalo, kot da mora sprejeti *»vse tiste ukrepe, ki so v njeni moči in ki ji bodo pomagali doseči želeni rezultat, pri čemer gre za ukrepe, ki bi jih v svojem interesu sprejel previden, odločen in razumen lastnik z namenom, da bi dosegel želeni cilj.«*

Snovalci Direktive so bili seznanjeni s pravno razlago pojma v posameznih državah EU in tako kot v Združenem kraljestvu tudi v Franciji pojem *»une obligation de moyen renforcée«* (obveznost z vsemi sredstvi) od osebe zahteva, da *»stori, vse kar je v njegovi/njeni moči, da doseže namen, zaradi katerega ji je bila zaupana naloga.«*

Glede na to, da imajo ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu v skladu s členom 17(4) zgolj možnost ne obveznost omejitve odgovornosti, pa sam izraz »po najboljših močeh« tovrstnim ponudnikom, ki bi se radi okoristili s prej navedenim privilegijem omejitve odgovornosti, nedvomno nalaga vzpostavitev visoke poklicne skrbnosti. Čeprav v nobeni drugi uvodni določbi ne najdemo ničesar, kar bi bilo v pomoč pri opredelitvi ali razlagi izraza »po najboljših močeh«, kadar je uporabljen v tem odstavku (a) (za razliko v povezavi s Členoma 17(4) (b) in (c)), pa gre za ustaljen pravni izraz, kot je bilo opisano zgoraj.

»Po najboljših močeh« se tako v členu 17(4)(a) razume, kakor da mora ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu storiti vse, kar bi storil skrbni izvajalec storitve za to, da bi pridobil potrebna dovoljenja za vsebino, ki jo zagotavlja prek svoje storitve.

Prav tako je treba poudariti, da se nepripravljenost za dogovor glede pogojev licence ne more razumeti kot *»potruditi se po najboljših močeh«*. Čeprav ponudniku storitev deljenja vsebin na spletu ni treba sprejeti licence za vsako ceno, pa to, da ne sprejme licence, ki obstaja za enako ali podobno storitev, jasno pomeni, da se ni potrudil *»po najboljših močeh«*. Kot je že bilo omenjeno, če ponudnik ne uspe dobiti dovoljenja/licence, mora izpolnjevati tudi pogoje iz točk b) in c) navedenega člena.

Druga pomembna stvar, na katero bi radi opozorili, je ta, da uvodna določba št. 66 vsebuje uporabno usmeritev glede pomena izraza »po najboljših močeh« v točki b), zlasti ker zopet določa visok standard skladnosti in pomaga pri razlagi izraza v točkah a) in c). Omenjena uvodna določba se glasi:

»Pri oceni, ali si je ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu v skladu z visokimi panožnimi standardi poklicne skrbnosti prizadeval po najboljših močeh, bi bilo treba upoštevati, ali je storil vse, kar bi storil skrben izvajalec storitev, da bi preprečil razpoložljivost nedovoljenih del ali drugih predmetov varstva na svojem spletnem mestu, ob upoštevanju najboljših praks v panogi in učinkovitosti sprejetih ukrepov glede na ustrezne dejavnike in okoliščine ter načela.«

Kot je bilo pričakovati, je to skladno s pomenom »po najboljših močeh«, opisanim zgoraj, in sicer da mora ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu storiti **vse**, kar bi storil skrben izvajalec storitev, da bi dosegel želeni rezultat.

Ne priporočamo pa, da se skuša »v največjem možnem obsegu priti do konkretne opredelitve ukrepov, ki bi jih moral sprejeti ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu«. Takšna prilagodljivost je potrebna, zato da se zagotovi, da so ukrepi prilagojeni posameznim primerom, da se izpolni zahteve iz člena 17(5) in zato da člen 17 ostane veljaven tudi v prihodnje. Tako je treba, na primer, to, kaj predstavlja »visoke panožne standarde poklicne skrbnosti« ocenjevati z vidika vsakokratne stopnje razvoja tehnologije. Nenazadnje pa se v primeru spora ocena glede tega, ali so bile izpolnjene zahteve iz Direktive, prepusti sodiščem.

- d) Ni potrebe po opredelitvi besednih zvez »ustrezne in potrebne« informacije ali »zadostno utemeljeno« obvestilo

Na začetku naj poudarimo, da izraz, da se morajo ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu potruditi »po najboljših močeh«, zajema tudi to, da se morajo dobiti »ustrezne in potrebne informacije« od imetnikov pravic oz. kjer so na voljo, od tretjih oseb, ki jih v ta namen imenujejo ali pooblastijo imetniki pravic. Drugače bi imeli ponudniki storitev deljenja vsebin na spletu interes, da se izogibajo pridobivanju ustreznih in potrebnih informacij od imetnikov pravic, pri čemer bi trdili, da so izpolnili obveznosti pod točko b).

Verjamemo, da ni potrebe po natančni opredelitvi besedne zveze »ustrezne in potrebne« informacije. V vsakem primeru mora biti iz španske zakonodaje jasno, da imetnikom pravic ni treba določati vsakega primera kršitev; imetniki pravic morajo samo enkrat posredovati »ustrezne in potrebne informacije« v zvezi s svojim delom, ponudniki storitev pa morajo nato preprečiti nadaljnje kršitve.

Podobno bi moral biti tudi pojem »zadostno utemeljenega obvestila« v zakonodaji opredeljen na način, iz katerega bi bilo jasno, da se obvestila razlikujejo po področjih in da morajo biti tehnološko nevtralna. Tudi tukaj bi natančna opredelitev pojma »zadostno utemeljeno« verjetno povzročila neustrezno normative in zapletene zahteve.

3) Razširjen učinek licenčne pogodbe, ki pokriva tudi odgovornost uporabnikov

V skladu s členom 17(2) morajo nacionalne določbe zajemati samo uporabnikova dejanja priobčitve javnosti v skladu s členom 3 Direktive 2001/19/ES (tj. nalaganje), ne pa tudi dejanj reprodukcije, ki jih zajema člen 2 Direktive.

Določba velja samo, kadar uporabniki, ki nalagajo vsebine, ne delujejo na komercialni podlagi ali kadar njihova dejavnost ne ustvarja znatnih prihodkov. Uvodna določba št. 69 ta zadnji pogoj natančneje opredeljuje, in sicer navaja: »[...] ali kadar prihodki, ki jih ustvarijo z nalaganjem na strežnik, niso pomembni glede na ustrezna dejanja uporabnikov, povezana z avtorsko pravico, za katero so kriti s temi dovoljenji.« Kaj točno to pomeni, ni jasno. Na nacionalni ravni je tako treba pojasniti, da klavzula o odgovornosti uporabnika ne velja, če uporabnik deluje na neposredni ali posredni komercialni podlagi.

V nacionalni zakonodaji mora prav tako biti jasno, da določba velja samo v tolikšni meri in takšnem obsegu, kot ga določa tudi licenca platforme (pri čemer naj se opre na naslednjo ubeseditev iz uvodne določbe 69 »v okviru dovoljenja, danega ponudnikom storitev«), tako da lahko imetnik pravice še naprej uveljavlja svoje pogodbene pravice, kot je npr. umik vsebine s platforme.

4) Posebna ureditev za start-upe (mikro in majhna podjetja)

Želeli bi podati pojasnilo glede zakonodaje za prenos v nacionalno pravo. Ravno tako kot bi bilo za imetnike pravic težko ali celo nemogoče dokazati, koliko prometa ustvari ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu ali koliko uporabnikov ima, ravno tako bi tovrstni ponudnik težko dokazal, da izpolnjuje pogoje za »ohlapnejšo ureditev«. Nekatere države članice so že predlagale, da se tovrstno pojasnilo vključi v nacionalno zakonodajo (npr. Francija).

5) Izjeme

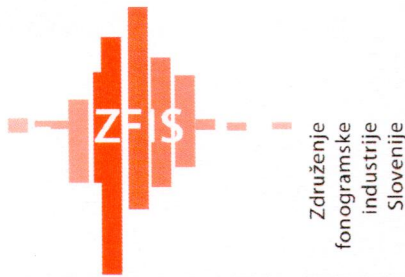
Direktiva ne ustvarja novih izjem avtorskega prava, ampak v členu 17 samo navaja, da morajo imeti uporabniki možnost zanesti se na *obstoječe izjeme*.

Naj poudarimo, da se to ali gre za izjemo ali ne, v vsakem primeru ocenjuje šele, ko uporabnik poda pritožbo v okviru mehanizma za pritožbe in povrnitev škode.

Ponudniku storitev deljenja vsebin na spletu ni treba ocenjevati, ali gre za izjemo, še preden je vsebina naložena ali celo zaustaviti postopka nalaganja. Obveznost preverjanja nastopi šele takrat, ko se uporabnik pritoži in zatrjuje, da delo, ki ga ponudnik blokira ali ne želi naložiti, predstavlja izjemo. To je glavni namen obveznosti ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu za vzpostavitev mehanizma pritožb in povrnitve škode. Če bi ukrepi v skladu s členom 17.4 predvidevali ugotavljanje izjem v času nalaganja vsebin, bi celoten člen 17 postal neizvršljiv in neučinkovit.

Ko je v okviru mehanizma podana pritožba in potem, ko ponudnik pritožbo posreduje imetniku pravice, mora imetnik pravice »ustrezno utemeljiti«, zakaj je treba vsebino še vedno blokirati. Zahteva po »ustrezni utemeljitvi« ne sme imetnikom pravic naložiti nerazumnega bremena. Končna odločitev o nadaljnji blokadi ali sprostitvi blokade se prepusti ponudniku storitve. Vsaka od strank pa lahko spor preda v odločanje sodišču.

Na koncu bi radi podali naše opažanje glede prepovedi splošnega spremljanja iz člena 17(8) Direktive. Prepoved splošnega spremljanja, ki izhaja iz Direktive o elektronskem poslovanju, velja samo za »pasivne« platforme. Ker Direktiva obravnava zgolj obrazložitve odgovornosti za aktivne platforme in

nalaga obveznosti glede posebnega spremljanja, sklicevanje na splošno spremljanje v tem kontekstu ni pomembno.

6) Dialog z deležniki

V skladu s členom 17(10) Direktive Evropska komisija organizira dialog z deležniki, po koncu katerega naj bi bile izdane smernice glede uporabe člena 17. V zvezi s tem bi radi opozorili na več stvari, k i bi vlado morale spodbuditi k takojšnji izvedbi, ne da bi čakala na izdajo takšnih smernic:

- Dialog z deležniki ni forum za razpravo o tem, kaj pomenijo posamezni pojmi, uporabljeni v Direktivi DSM, saj to spada v pristojnost Evropskega sodišča in nacionalnih sodišč.
- Namen smernic ni pomagati pri izvedbeni fazi pred rokom, ki je določen za 7. 6. 2021. To ni običajen zakonodajni postopek EU. Gre bolj za smernice glede praktične uporabe Direktive, namenjene zasebnim deležnikom po tem, ko države članice Direktivo že prenesejo v nacionalno zakonodajo. Države članice so v nacionalno zakonodajo dolžne pravilno prenesti samo določbe Direktive, ne pa tudi smernic Komisije, ki bodo namenjene zasebnim deležnikom.
- Tako Evropska komisija izdaja smernice na različnih področjih, kot npr. smernice glede uporabe nekaterih delov Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah ali pravil dodelitve državne pomoči na področju avdiovizualne industrije. Te smernice niso zavezujoče in države članice ne čakajo nanje pred prenosom direktive v nacionalno zakonodajo. Smernice so bolj v pomoč nacionalnim regulativnim organom na tem področju pri vsakodnevem izvajanju pravil Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah.
- Smernice Komisije nimajo pravno zavezujočega učinka. Zato državam članicam pri pravilnem in pravočasnem izpolnjevanju obveznosti v povezavi s prenosom Direktive v nacionalno zakonodajo teh smernic ni nujno upoštevati. Številne države (npr. Francija, Belgija, Nizozemska in druge) so že pripravile zakonodajne osnutke.

Za ZFIS

Darjo Rot

Ljubljana, 30.4.2020